

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 57/07-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. októbra 2007 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Lajosa Mészároša vo veci návrhu Ing. S. R., B., zastúpeného advokátkou Mgr. Z. M., P., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/26/06-K zo 4. septembra 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/26/06-K zo 4. septembra 2006 v časti, v ktorej bola Ing. S. R. uložená pokuta nad sumu 17 274 Sk, **z r u š u j e .**

2. Vo zvyšnej časti rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/26/06-K zo 4. septembra 2006 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením č. k. I. ÚS 57/07-15 z 24. mája 2007 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie návrh Ing. S. R. (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej aj „výbor“) sp. zn. VP/26/06-K zo 4. septembra 2006 (ďalej aj „namietané rozhodnutie“) podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“) v spojení s § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde.

2. Z návrhu vyplýva, že namietaným rozhodnutím výbor uložil navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi pokutu v sume 50 000 Sk, pretože porušil povinnosť podať do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej aj „oznámenie“). Podľa namietaného rozhodnutia vyplývala pre neho táto povinnosť z ustanovenia čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Navrhovateľ považuje rozhodnutie výboru za neprimerané vzhľadom na svoje pracovné vyťaženie v čase vymenovania do funkcie predsedu predstavenstva spoločnosti G., a. s., resp. J. (J.). Ďalej uviedol, že list z Národnej rady Slovenskej republiky ohľadom podania predmetného oznámenia dostal až 8. februára 2006, čo bolo viac ako mesiac po jeho menovaní do funkcie predsedu predstavenstva, s požiadavkou na podanie do konca marca, čo napriek veľkej pracovnej vyťažnosti urobil. Navrhovateľ žiadal aj o preskúmanie výšky uloženej pokuty, keďže Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií mal v jeho prípade vychádzať v zmysle čl. 10 ods. 15 (správne mal

uviesť čl. 9 ods. 16, pozn. ústavného súdu) ústavného zákona z priemernej nominálnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok, a nie z čl. 9 ods. 15 ústavného zákona, t. j. z jeho príjmu za výkon verejnej funkcie, ako nesprávne vychádzal.

Navrhovateľ sa ďalej zmieňuje o tom, že nepovažuje za správne, ak niektorí členovia predstavenstva J. dostali pokutu vo výške mesačného platu a niektorí vo výške priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve.

Z toho dôvodu navrhovateľ na základe čl. 10 ods. 2 ústavného zákona podal návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru.

3. K návrhu navrhovateľa sa vyjadril výbor prostredníctvom svojho predsedu podaním sp. zn. VP 26/06-K zo 4. apríla 2007, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Sťažovateľ (...) namieta skutočnosť, že v uvedenom období mala obchodná spoločnosť, v ktorej zastával funkciu predsedu predstavenstva len dvoch zamestnancov a bol pracovne vyťažený (...).

Ďalej namieta, že na podanie oznámenia bol vyzvaný až 8. 2. 2006 (...). Tiež namieta výšku pokuty s tým, že nie je určená podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona. Keďže nepracoval viac ako 12 mesiacov, mala byť výška pokuty určená podľa výšky priemernej nominálnej mzdy a nie vo výške 50.000,-Sk. V uvedenom návrhu nie je návrh na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, len odôvodnenie, že rozhodnutie výboru považuje za neprimerané.

S uvedeným názorom (...) nesúhlasíme a tvrdíme, že pracovné zaťaženie verejného funkcionára nie je dôvodom pre upustenie od sankcie za nesplnenie povinností vyplývajúcich z ústavného zákona. Rovnako nie je dôvodné tvrdenie navrhovateľa o oneskorenom vyzvaní na podanie oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 cit. ústavného zákona (...).

Pokiaľ sa týka výhrad k určeniu výšky pokuty, poukazujeme na skutočnosť, že bola určená z oznámenia samotného verejného funkcionára z 10. 10. 2006 a je plne v súlade s čl. 9 ods. 1 písm. a) (mesačný plat funkcionára) a keďže nevykonával verejnú funkciu 12 mesiacov, nebol dôvod použiť na výpočet sankcií ustanovenie čl. 9 ods. 15 alebo čl. 9 ods. 16 cit. ústavného zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky napadnutie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. VP/26/06-K zo 4. septembra 2006 s poukazom na § 73b zákona č. 38/1993 Z. z. potvrdil.“

II.

Z obsahu návrhu vrátane jeho príloh, z vyjadrenia výboru, ako aj z obsahu predložených listinných dôkazov obsiahnutých v spise ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 57/07 ústavný súd zistil, že navrhovateľ bol skutočne členom (a predsedom) dozornej rady spoločnosti G., a. s., J., za ktorého bol vymenovaný ministrom hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) rozhodnutím č. 13/2006-1000 z 3. januára 2006, pričom uvedenú funkciu člena (a predsedu) dozornej rady vykonával s účinnosťou od 3. januára 2006 do 30. októbra 2006, kedy bol z tejto funkcie odvolaný.

Výbor na svojej 28. schôdzi uznesením č. 118 zo 16. marca 2006 začal podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu proti navrhovateľovi konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pre nesplnenie povinnosti podať do 30 dní odo dňa ujatia sa výkonu verejnej funkcie písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Uvedenú skutočnosť výbor oznámil navrhovateľovi listom č. k. VP/26/06-K z 30. marca 2006 doručeným navrhovateľovi 3. apríla 2006, v prílohe ktorého mu zaslal predmetné uznesenie, a zároveň ho vyzval, aby sa k veci vyjadril.

Navrhovateľ v liste doručenom výboru 13. apríla 2006 uviedol, že oneskorenie podania oznámenia spôsobila jeho pracovná zaneprázdnenosť, ktorú aj bližšie špecifikoval.

Nadväzne na to výbor na svojej 3. schôdzi uznesením č. 13 zo 4. septembra 2006 v konaní proti navrhovateľovi č. VP/26/06-K konštatoval, že navrhovateľ ako verejný funkcionár – predseda predstavenstva G., a. s., J., porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tým, že nepodal písomné oznámenie výboru v lehote ustanovenej v tomto článku, za čo mu uložil pokutu v sume zodpovedajúcej

mesačnému platu verejného funkcionára.

Na základe poverenia (časť D) uznesenia výboru č. 13 zo 4. septembra 2006 bol predseda výboru poverený prípravou, vyhotovením a doručením písomného rozhodnutia podľa časti A až C tohto uznesenia.

Na základe žiadosti predsedu výboru a následného oznámenia navrhovateľa z 10. októbra 2006 a oznámenia ministra č. 2524/2006-1000 z 29. marca 2006 bolo 30. januára 2007 vydané pod sp. zn. VP/26/06-K „Rozhodnutie Výboru (...) zo dňa 4. septembra 2006“, ktorým výbor konštatoval už uvedené v uznesení zo 4. septembra 2006 (pozri vyššie) a uložil navrhovateľovi pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, a to v sume 50 000 Sk.

V odôvodnení svojho rozhodnutia výbor okrem iného uviedol:

„Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že je nesporné, že uvedený verejný funkcionár porušil ústavný zákon a preto prijal uznesenie, ktorým sa menovanému verejnému funkcionárovi Ing. S. R., predsedovi predstavenstva J., a. s. J. ukladá pokuta za porušenie povinnosti uloženej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona vo výške jednomesačnej odmeny verejného funkcionára podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona. Uvedené rozhodnutie bolo dňa 4. septembra 2006 schválené uznesením č. 15.“ (správne malo byť uvedené č. 13, pozn. ústavného súdu).

Predmetné rozhodnutie sp. zn. VP/26/06-K z 30. januára 2007 bolo navrhovateľovi doručené 3. februára 2007.

III.

1. Podľa relevantnej časti čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je verejný funkcionár povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie (...), podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie (...).

Podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu začne výbor konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „konanie“) z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

Podľa čl. 9 ods. 3 druhej vety ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa konanie začína z vlastnej iniciatívy orgánu príslušnému podľa odseku 1 (t. j. výboru, pozn.), konanie je začaté dňom, keď orgán podľa odseku 1 urobil prvý úkon voči verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, ak ide o porušenie povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 v lehote ustanovenej v čl. 7.

Podľa čl. 9 ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu na účely tohto ústavného zákona sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie.

Podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, voči ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a), je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej

republiky za predchádzajúci kalendárny rok, pri výpočte sumy podľa odseku 10 sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavnému súdu v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „orgán“). Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1. Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu

pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade označené rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

2. Navrhovateľ vo svojom návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru nespochybňuje, že nepodal v stanovenej lehote (do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie) oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Táto skutočnosť teda nie je medzi účastníkmi (navrhovateľom a výborom) sporná. Navrhovateľ však v podstatnom namietal správnosť určenia pokuty (jej výšky) a argumentoval tým, že výška uloženej pokuty nezodpovedá zneniu (ústavného) zákona.

V súvislosti s týmto tvrdením navrhovateľa výbor poukázal na skutočnosť, že pokuta pre navrhovateľa „...bola určená z oznámenia samotného verejného funkcionára z 10. 10. 2006 a je plne v súlade s čl. 9 ods. 1 písm. a) (mesačný plat funkcionára) a keďže nevykonával verejnú funkciu 12 mesiacov, nebol dôvod použiť na výpočet sankcií ustanovenie čl. 9 ods. 15 alebo čl. 9 ods. 16 cit. ústavného zákona.“

K uvedenému ústavný súd dodáva, že výbor mal na mysli zrejme ustanovenie čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného poriadku, keďže čl. 9 ods. 1 písm. a) ústavného zákona sa dotýka iba určenia subjektu spôsobilého vykonávať konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

Z toho dôvodu výbor vyslovil nesúhlas s námietkou navrhovateľa.

Z ustanovenia § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde v spojení so štvrtou vetou čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vyplýva, že predmetom konania o preskúmaní rozhodnutia vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je iba posúdenie konania verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Tomu zodpovedá aj zákonná úprava rozhodovania ústavného súdu

v tomto konaní - zrušením namietaného rozhodnutia výboru (ak senát ústavného súdu po jeho preskúmaní zistí, že konanie verejného funkcionára nebolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu) alebo potvrdením rozhodnutia výboru (ak po jeho preskúmaní dospeje senát ústavného súdu k záveru, že konanie verejného funkcionára bolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu).

Navrhovateľ vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu výboru vydanému v konaní podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu však v danom prípade namieta pochybenie v tom, že pokuta (jej výška) mu bola výborom uložená nesprávne.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v zmysle § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde v konaní o preskúmaní rozhodnutia výboru vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je námietka procesných i hmotnoprávnych väd v rámci konania a rozhodnutia výboru takou otázkou, do ktorej ústavnému súdu neprislúcha zásadne ingerovať.

V okolnostiach prípadu by však nezaobranie sa prípadným porušením kogentnej normy obsiahnutej v čl. 9 ods. 15 a 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, a tým i schválenie postupu a rozhodnutia výboru bez toho, aby sa ústavný súd zaoberal, či bola správne určená výška uloženej pokuty, znamenalo podľa názoru ústavného súdu nadmerne formalistický prístup pri aplikácii práva vytýkaný v rade rozhodnutí zo strany ústavného súdu všeobecným súdom (napr. IV. ÚS 26/06).

Ústavný súd musí mať na zreteli, že pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, koncepciu a interpretáciu právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu a pri riešení konkrétnych prípadov nesmie opomínať, že prijaté riešenie musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti. Vzhľadom na to považuje ústavný súd za potrebné, aby zahrnul do predmetu svojho skúmania v danej veci aj otázku správnosti výšky uloženej pokuty v konaní podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Nutnosť takéhoto postupu vyplýva z toho, že konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu

záujmov je konštruované na princípe jednoinštančného konania, v ktorom je vylúčené podanie opravných prostriedkov. Táto skutočnosť vyžaduje od ústavného súdu zvlášť citlivý prístup pri hodnotení vytykaných nedostatkov namietaného rozhodnutia s tým, že odmietnutie návrhu v časti týkajúcej sa vytykanej nesprávnosti rozhodnutia výboru pre nedostatok právomoci ústavného súdu by mohlo znamenať zásah do sféry regulovanej a chránenej predpismi najvyššej právnej sily, čím by mohlo dôjsť k spôsobeniu zásahu takej intenzity, ktorý by zakladal ich porušenie (porovnaj IV. ÚS 1/07).

Ústavný súd pri preskúmaní navrhovateľom namietaného rozhodnutia výboru prihliadol na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy (IV. ÚS 77/02). Tento záver o ústavne súladnom výklade aplikovanej právnej normy sa vzťahuje v celom rozsahu aj na otázku dôvodnosti návrhu na začatie konania podľa § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde a na výklad, či predpoklady tejto dôvodnosti z ústavného hľadiska boli alebo neboli splnené.

Výklad týchto predpokladov však nemôže byť taký formalistický, aby sa ním v konečnom dôsledku nielen zmaril účel požadovanej súdnej ochrany, ale aj zabránilo v prístupe k súdnej ochrane z dôvodov, ktoré nemožno v právnom štáte v žiadnom prípade pričítať účastníkovi konania, ktorý sa tejto ochrany domáha (IV. ÚS 156/03, IV. ÚS 26/06).

Z uvedených dôvodov sa ústavný súd v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov nemôže v niektorých osobitných prípadoch obmedziť iba na posúdenie otázky, či navrhovateľ ako verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo či porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

Ústavný súd zo svojho postavenia ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti [čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)] musí pri uplatňovaní

svojej právomoci brať zreteľ aj na dodržiavanie procesných zásad zaručujúcich právo na spravodlivý proces garantované čl. 46 a nasl. ústavy.

Tak je to aj v danom prípade, keď ústavný súd s prihliadnutím na zistené skutočnosti a svoju funkciu vyplývajúcu mu z čl. 124 ústavy dospel k názoru, že je daný dôvod na to, aby sa zaoberal aj výhradami navrhovateľa smerujúcimi proti výške uloženej pokuty, zohľadniac nielen obsah čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (z ktorého výlučného znenia vychádzal výbor pri určení výšky uloženej pokuty), ale tiež obsah čl. 9 ods. 15 a 16 ústavného zákona, ktoré nepochybne súvisia so základom i výškou uloženej pokuty. Ústavný súd sa teda v danom prípade nemôže obmedziť len na posúdenie konformnosti konania navrhovateľa vo väzbe na povinnosti vyplývajúce pre neho z ústavného zákona, ale musí prihliadnuť aj na príčinnú súvislosť medzi týmto konaním a následnou sankciou, t. j. zákonným určením výšky pokuty podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 15 a 16 v rámci samotného rozhodnutia výboru.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára.

Podľa čl. 9 ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu na účely tohto ústavného zákona sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie.

Podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, voči ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a), je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, pri výpočte sumy podľa odseku 10 sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.

Výbor k výhradám navrhovateľa k určeniu výšky pokuty uviedol, že (pokuta) bola určená z oznámenia samotného verejného funkcionára z 10. októbra 2006 a je plne v súlade

s čl. 9 ods. 1 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, a keďže navrhovateľ nevykonával verejnú funkciu 12 mesiacov, nebol dôvod použiť na výpočet sankcií ustanovenie čl. 9 ods. 15 alebo čl. 9 ods. 16 ústavného zákona.

S uvedeným tvrdením ústavný súd nemôže súhlasiť. To, že navrhovateľ oznamoval výboru výšku dosiahnutej odmeny za výkon funkcie predsedu predstavenstva spoločnosti G., a. s., J., nemala a ani nemohla mať žiadny relevantný význam k decíznemu oprávneniu svedčiacemu výboru – rozhodnúť o pokute (a jej výške) pre navrhovateľa v súlade so zákonnými (ústavnými) podmienkami.

Podobne nesprávnym je aj ďalší názor prezentovaný výborom, že pri určení výšky uloženej pokuty nemohol vychádzať z čl. 9 ods. 15, resp. 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu preto, lebo navrhovateľ nevykonával verejnú funkciu 12 mesiacov, a preto platí, že v takom prípade [vychádzajúc zo znenia čl. 9 ods. 1 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu] treba vychádzať zo skutočne vyplatenej mesačnej odmeny (hoci aj) v priebežnom (nie predchádzajúcom) roku. Bolo by zaujímavé pri ponúkanej právnej konštrukcii zistiť, akým spôsobom by určil výbor výšku pokuty pre verejného funkcionára, ktorý nedostával odmenu za výkon verejnej funkcie v roku predchádzajúcom a v priebežnom roku dostával nerovnakú mesačnú odmenu po dobu napr. 5 mesiacov.

Uvedený názor výboru teda podmieňoval aplikáciu čl. 9 ods. 15 (resp. 16) citovaného ústavného zákona iba na prípady, kedy verejný funkcionár (v danom prípade navrhovateľ) mal príjem za výkon verejnej funkcie aj počas celého predchádzajúceho roka.

Toto ale z obsahu citovaného čl. 9 ods. 15 ústavného zákona nevyplýva. Z dispozície právnej normy vyjadrenej v čl. 9 ods. 15 ústavného zákona podľa názoru ústavného súdu nepochybne vyplýva nemožnosť fakultatívneho podmieňovania, teda jeho aplikácie (ak verejný funkcionár disponoval odmenou za celý predchádzajúci rok) alebo odmietnutia jeho aplikácie (ak verejný funkcionár nedisponoval odmenou za celý predchádzajúci rok) zo strany výboru. Citovaná právna norma jednoznačne uvádza, že „*na účely tohto*

ústavného zákona“, teda aj v súvislosti s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (o tento prípad išlo v danej veci), „sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie“. Z uvedeného potom vyplýva, že vymedzená definícia „mesačného platu verejného funkcionára“ platí pre všetky prípady, keď citovaný ústavný zákon hovorí o mesačnom plate verejného funkcionára, iba ak by výslovne uviedol niečo iné (čo ale nie je tento prípad).

Z hľadiska argumentácie výboru k návrhu je potrebné vysporiadať sa aj s jeho názorom, že pri určení výšky pokuty pre navrhovateľa bolo potrebné takto postupovať preto, lebo navrhovateľ nepoberal za výkon verejnej funkcie v predchádzajúcom roku žiadnu odmenu. Na základe tohto nedostatku by potom niektorým verejným funkcionárom, ktorí nedodržali postup (napr. podľa čl. 7 ods. 1 alebo čl. 8 ods. 5 ústavného zákona), nebolo možné uložiť pokutu a iným áno.

Uvedený názor by mohol mať istú relevanciu v prípade, ak by nebolo možné (pre daný prípad) postupovať podľa iných článkov ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, v danom prípade podľa čl. 9 ods. 16.

V tomto ohľade treba uviesť, že zmyslom a účelom ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je predovšetkým zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií, ktorý má zamedziť vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne postavenia s ňou spojeného, na osobný prospech.

Podľa názoru ústavného súdu výklad a aplikácia právnej normy, pokiaľ jej normatívny text nie je dostatočne zrejmy, má zodpovedať požiadavke právnej istoty (ako imanentnej súčasť princípu právneho štátu vyjadreného v čl. 1 ods. 1 ústavy) a zároveň má byť primeraná obsahu a účelu právnych vzťahov, ktoré ňou majú byť regulované.

V čl. 9 ods. 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ústavodarca riešil situáciu v prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, proti ktorému vedie konanie výbor, je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok a stanovil, že v danej situácii pri výpočte sumy podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.

Ak vyplýva priamo z čl. 9 ods. 16 ústavného zákona, že pri určení výšky pokuty (v prípade ak mesačný plat verejného funkcionára je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok) sa vychádza z priemernej nominálnej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok, potom ústavne konformným (argumentum a maiori ad minus) je riešenie, že nielen nižší, ale tiež žiadny plat verejného funkcionára v predchádzajúcom roku je (po splnení ostatných zákonom predpokladaných náležitostí) spôsobilý vyvolať následky uvedené v čl. 9 ods. 16 ústavného zákona.

Ústavný súd konštatujúc nesúladosť časti napadnutého rozhodnutia s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu a majúc na zreteli svoju úlohu, ktorú plní v opravnom konaní, v rámci ktorého výlučne jemu prislúcha na základe špecifickej právomoci zasiahnuť do rozhodnutia výboru, dospel s poukazom na uvedené k záveru, že v danom prípade mal výbor pri uložení pokuty postupovať v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) v spojitosti s čl. 9 ods. 15 a 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a navrhovateľovi určiť pokutu vo výške priemernej nominálnej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2005, t. j. 17 274 Sk (pozri <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=2165>).

Vzhľadom na tieto dôvody preto ústavný súd rozhodnutie výboru sp. zn. VP/26/06-K zo 4. septembra 2006 týmto nálezom v časti, ktorou bola navrhovateľovi uložená pokuta nad (vrátane) sumu 17 274 Sk zrušil (bod 1 výroku), a vo zvyšnej časti rozhodnutie výboru potvrdil (bod 2 výroku).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby plne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

V danej veci úspešnému navrhovateľovi ústavný súd úhradu trov konania spočívajúcu v náhrade trov právneho zastúpenia nepriznal, pretože si ju jeho právny zástupca neuplatnil ani nevyčíslil. O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje totiž súd na návrh (§ 151 OSP).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. októbra 2007